

сам старецът. Дълбоко трогнат от светостта на стареца, беднякът развързал своя чувал, извадил от него всичко, което имал, сложил го посред килията и казал: "Вземи това, добри старче! А за себе си аз ще намеря, което ми е необходимо, от друго място."

Бележки. В "Духовни полета" ние срещаме немалко примери на нестежателност и беднота сред древните монаси.

В древните монашески устава на св. Василий Велики, блажени Августин, св. Касиан и св. Бенедикт се повтаря изискването монахът да няма никаква собственост. И древните монаси строго спазвали уставите на св. отци. "Животът на Самия Господ Иисус Христос представлява най-съвършен образец на истинска аскетическа нищета, пълно отчуждаване от всякакво земно притежание. Монашеството от древни времена вярно следва Основателя на християнството по отношение земните притежания. За св. Антоний Велики казват, че когато веднъж чул в църква евангелското четиво за богатия юноша, който си отишъл от Спасителя със скръб, тъй като богатството го възпрепятствувало да следва Иисуса, веднага се отказал от имота си и се разделил със света. Своите ученици св. Антоний насърчавал към пълна нестежателност. Нищетата или лишаването от всички земни притежания, както я наричали, е "украшение на монашеството", тя е "велико ограждение" на манастирите... Нищетата на някои монаси достигала до голота. Руфин Аквилейски разказва за авва Серапион, че той отивал някъде, облечен с риза и наметало, но и с тях се разделил по пътя: с наметалото покрил тялото на мъртвец, намерен на пътя, а ризата дал на бедняк, треперещ от студ. Когато Серапион останал без дрехи, той приседнал при входа на един дом, докато един сановник го познал и го облякъл със собствените си дрехи. Същият Серапион продал свитък от Евангелие, единствената вещ, която останала от имуществото му, и парите дал на бедняк. За някой си Елеемон разказват също, че с подобна цел продал всички свои книги... Забележителен пример за пренебрежение на земното притежание показва по-късно един древен монах на име Агатон. Той се отказал не само да приеме пари лично за себе си, но и за раздаване на бедните. "Ако бих взел пари за раздаване на бедните, то щях да имам двойна вина, говорел той. От една страна, бих приел това, от което аз нямам нужда, а, от друга страна, ще изпадна в греха на тщеславието, като приема чужди пари"... С нестежателност, достойна за удивление, се отличавали не само древните монаси, но и много епископи и презвитери. Най-блестящ пример на нестежателност, съединена с нищелюбие, се среща в лицето на Александрийския патриарх Йоан Милостиви. За него разказват, че при встъпването си на катедрата устроил обяд за 7500 бедни. На просещ давал своите дрехи, в които сам бил облечен. Във време на глад разпродавал всички вещи, каквито имало в епископския дом, а парите от продажбата раздавал на нуждаещи се (Разкази из историята на аскетизма, - Душеполезно чтение, ноември, 1883 г., 263-264).